

BẢNG TỔNG HỢP
Ý kiến góp ý của các bộ, ngành, địa phương
đối với dự thảo Quyết định ban hành Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình

Dự thảo	Cơ quan góp ý	Nội dung góp ý	Tiếp thu	Không tiếp thu	Giải trình
Quyết định	Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch tỉnh Ninh Thuận	Bổ sung căn cứ Luật Hôn nhân và Gia đình		x	Quyết định của Bộ trưởng căn cứ vào các văn bản quy định chức năng, nhiệm vụ và các văn bản đã cụ thể hóa chủ trương, đường lối, pháp luật của Đảng và Nhà nước.
	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Bình Phước	Điều 2. Quyết định này có hiệu lực kể từ ngày ký sửa lại thành Quyết định này có hiệu lực kể từ ngày ký và thay thế Quyết định số 4843/QĐBVHTTDL ngày 08/12/2017.	x		Tiếp thu, sửa tại Điều 3 của dự thảo Quyết định.
	UBND tỉnh Lạng Sơn	Đề nghị xem xét, bổ sung Kết luận số 76-KL/TW, ngày 04/6/2020 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước.	x		Tiếp thu, bổ sung phần Căn cứ của dự thảo Quyết định.

Bộ tiêu chí (<i>Ban hành kèm theo Quyết định</i>)	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Đắk Lắk, Trà Vinh	Bỏ cụm từ “ <i>Ban hành</i> ” trước cụm từ “ <i>Kèm theo Quyết định</i> ” theo đúng Mẫu 1.3 kèm theo Nghị định số 30/2020/NĐ-CP ngày 05/6/2020 của Chính phủ về công tác văn thư.	x		Tiếp thu, sửa trong dự thảo Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình.
I. NGUYÊN TẮC CHUNG					
1. Mục đích	Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội	Nên viết theo hướng tích cực nhằm khơi gợi tình yêu thương, chia sẻ trách nhiệm giữa các thành viên trong gia đình, xây dựng gia đình hạnh phúc, tiến bộ, làm nền tảng để xã hội phát triển bền vững.	x		Tiếp thu, bổ sung tại khoản c, mục 1, phần I
a) Xác định và từng bước đưa vào cuộc sống các chuẩn mực giá trị đạo đức, văn hóa con người Việt Nam trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế;	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch - Tỉnh Bình Phước	Sửa lại thành: Xác định rõ tầm quan trọng của việc ứng xử trong gia đình để từng bước đưa vào cuộc sống các chuẩn mực...	x		Cơ bản tiếp thu, sửa tại dự thảo
b) Củng cố ý thức pháp luật, đề cao đạo đức, lương tâm, trách nhiệm của mỗi người với bản thân, gia đình, cộng đồng, xã hội và đất nước; ngăn chặn sự xuống cấp về đạo đức trong gia đình và xã hội;	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Thái Bình	Nên bổ sung cụm từ “ <i>lối sống</i> ” sau cụm từ “ <i>đạo đức</i> ” bởi vì các văn bản của Đảng và Nhà nước đều khẳng định việc xây dựng đạo đức, lối sống luôn bắt đầu từ gia đình.	x		
c) Nâng cao nhận thức về xây dựng, giữ gìn hạnh phúc bền vững của mỗi gia đình, xây dựng gia đình no ấm, tiến bộ, hạnh phúc, văn minh, hướng tới sự ổn định, văn minh cho toàn xã hội.	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Hòa Bình	Đề nghị sửa thành: Nâng cao nhận thức về xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc, văn minh và phát triển bền vững.	x		
	Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch - Tỉnh Ninh Thuận	Bổ sung cụm từ “ <i>Xây dựng gia đình ấm no, tiến bộ, hạnh phúc; các thành viên gia đình có nghĩa vụ tôn trọng, quan tâm, chăm sóc, giúp đỡ nhau</i> ”, để phù hợp với Điều 2 Luật hôn nhân và gia đình năm 2014.	x		

2. Đối tượng và phạm vi áp dụng					
<p>a) Đối tượng: Bộ tiêu chí áp dụng cho các thành viên trong gia đình (theo quy định tại khoản 16 Điều 3 Luật Hôn nhân và gia đình số 52/2014/QH13) bao gồm: vợ, chồng; cha mẹ đẻ, cha mẹ nuôi, cha dượng, mẹ kế, cha mẹ vợ, cha mẹ chồng; con đẻ, con nuôi, con riêng của vợ hoặc chồng, con dâu, con rể; anh, chị, em cùng cha mẹ, anh, chị, em cùng cha khác mẹ, anh, chị, em cùng mẹ khác cha, anh rể, em rể, chị dâu, em dâu của người cùng cha mẹ hoặc cùng cha khác mẹ, cùng mẹ khác cha; ông bà nội, ông bà ngoại; cháu nội, cháu ngoại.</p>	Ủy ban Dân tộc	Bộ tiêu chí áp dụng cho các thành viên trong gia đình (theo quy định tại khoản 16 Điều 3 Luật Hôn nhân và gia đình số 52/2014/ H13. Tuy nhiên đối với gia đình có từ 5 thế hệ trở lên, các đối tượng này có thuộc phạm vi điều chỉnh không. Nếu không có thì vì sao?	x		Để bao quát được tất cả các thành viên trong gia đình, dự thảo không viện dẫn Luật và bổ sung các thành viên khác trong gia đình có quan hệ hôn nhân, huyết thống, quan hệ nuôi dưỡng
	Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội	Đề nghị bổ sung thêm đối tượng “anh, chị, em nuôi” để tương đồng với với các tiêu chí ở dưới	x		
	Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch - Tỉnh Ninh Thuận	Bỏ cụm từ “số 52/2014/QH13” thay cụm từ “năm 2014”.		x	Bỏ Căn cứ Luật trong dự thảo.
	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch - tỉnh Đắk Lắk	Đề nghị Ban soạn thảo xem xét điều chỉnh: “(theo quy định của Luật Hôn nhân và Gia đình)”, không viện dẫn khoản 16 Điều 3 Luật Hôn nhân và Gia đình quy định, vì khoản 16 Điều 3 Luật Hôn nhân và Gia đình quy định về thành viên gia đình bao gồm cả Cô, dì, chú, cậu, bác ruột và cháu ruột, còn đối tượng và phạm vi áp dụng Bộ tiêu chí không bao gồm <i>Cô, dì, chú, cậu, bác ruột và cháu ruột</i> .	x		Bổ sung, sửa trong dự thảo.

	Sở Văn hoá thể thao tỉnh Ninh Bình	Tại điểm a, Mục 2, Phần I của Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình đã chỉ ra đối tượng áp dụng do vậy tại phần II chỉ nêu nội dung lớn và cụ thể của từng tiêu chí ứng xử, không nêu lại nội dung đối tượng áp dụng, tránh trùng lặp.	x		Tiếp thu, sửa trong dự thảo.
	Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch tỉnh Bắc Kạn	Đề xuất xem xét, bổ sung đối tượng về thành viên gia đình bao gồm: “ <i>Cô, dì, chú, cậu, bác ruột và cháu ruột</i> ”. Đồng thời bổ sung nội dung tại Phần II. Nội dung bộ tiêu chí với đối tượng áp dụng là: “ <i>Cô, dì, chú, cậu, bác ruột và cháu ruột</i> ”. Lý do: Theo quy định tại khoản 16 Điều 3 Luật Hôn nhân và Gia đình số 52/2014/QH13 quy định: “ <i>Thành viên gia đình bao gồm vợ, chồng; cha mẹ đẻ, cha mẹ nuôi, cha dượng, mẹ kế, cha mẹ vợ, cha mẹ chồng; con đẻ, con nuôi, con riêng của vợ hoặc chồng, con dâu, con rể; anh, chị, em cùng cha mẹ, anh, chị, em cùng cha khác mẹ, anh, chị, em cùng mẹ khác cha, anh rể, em rể, chị dâu, em dâu của người cùng cha mẹ hoặc cùng cha khác mẹ, cùng mẹ khác cha; ông bà nội, ông bà ngoại; cháu nội, cháu ngoại; cô, dì, chú, cậu, bác ruột và cháu ruột</i> ”.	x		Để bảo đảm bao quát được tất cả thành viên gia đình, bổ sung vào dự thảo đối tượng: Các thành viên khác có quan hệ hôn nhân, huyết thống, quan hệ nuôi dưỡng
b) Phạm vi: Bộ tiêu chí này được phổ biến và áp dụng với mọi gia đình trên toàn lãnh thổ Việt Nam. Các thành viên trong mỗi gia đình, hộ gia đình tự nguyện tuân thủ Bộ tiêu chí.	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Hòa Bình	Đề nghị bỏ cụm từ “tự nguyện” vì Bộ tiêu chí này được phổ biến và áp dụng với mọi gia đình trên toàn lãnh thổ Việt Nam	x		Tiếp thu, sửa trong dự thảo.
Các cơ quan, đơn vị, tổ chức, cá nhân triển khai Bộ tiêu chí theo hướng dẫn của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch. Trong quá trình thực hiện, nếu có					

vướng mắc đề nghị phản ánh về Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch để tổng hợp, nghiên cứu xem xét sửa đổi, bổ sung cho phù hợp.					
II. NỘI DUNG BỘ TIÊU CHÍ	Văn phòng Chính phủ	- Cần xem xét, cần nhắc thêm các tiêu chí về sự chia sẻ, thấu hiểu và động viên nhau của từng thành viên trong gia đình. - Đề nghị cần làm rõ thêm các ý nghĩa muốn được truyền tải về 4 nguyên tắc “Tôn trọng, bình đẳng, yêu thương, chia sẻ” của 4 mối quan hệ trong gia đình.	x		Tiếp thu, sửa trong dự thảo.
	Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch - Tỉnh Hà Tĩnh	Các tiêu chí đánh giá Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình còn mang tính định tính. Vì vậy, tại các ý 2, 3, 4 của mục II (tiêu chí ứng xử của vợ chồng; tiêu chí ứng xử của cha mẹ với con, ông bà với cháu; tiêu chí ứng xử của anh, chị, em) cần bổ sung các chỉ tiêu cụ thể mang tính định lượng để các địa phương có cơ sở trong quá trình triển khai.		x	Các chỉ tiêu sẽ đặt trong văn bản khác (Chương trình, kế hoạch cụ thể tổ chức triển khai thực hiện Bộ tiêu chí).
	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Quảng Trị	Cần đưa ra các tiêu chí, chỉ tiêu cụ thể để thuận lợi trong quá trình đánh giá, triển khai thực hiện.		x	nt
	Sở Văn hoá và Thể thao tỉnh Ninh Bình	Về nội dung cụ thể của tiêu chí ứng xử chung trong gia đình lần lượt giải thích “tôn trọng” là “Đánh giá đúng mực, coi trọng danh dự, phẩm giá và lợi ích của nhau”, “bình đẳng” là “Có nghĩa vụ và quyền ngang nhau về mọi mặt trong gia đình”,... những nội dung này sẽ gây hiểu nhầm, khó thực hiện. Ví dụ như: trẻ em trong gia đình, nhất là trẻ nhỏ chưa đủ nhận thức để hiểu và thực hiện nội dung “coi trọng phẩm giá và lợi ích”. Hay như nội dung “Có nghĩa vụ và quyền ngang nhau về mọi mặt trong gia đình” mà dự	x		Tiếp thu, sửa trong dự thảo.

		thảo nêu, 2 trên thực tế, ở mỗi vai trò và vị trí, mỗi thành viên trong gia đình có quyền và nghĩa vụ khác nhau, đơn cử như người cao tuổi, trẻ em và các thành viên khác khó có thể thực hiện nghĩa vụ về chăm sóc hay nghĩa vụ về tài chính như nhau. Nên chuyển ý đó thành “Mỗi thành viên được đảm bảo việc thực hiện quyền và nghĩa vụ trong đời sống theo vai trò và vị trí trong gia đình.”			
	Ủy ban nhân dân tỉnh Vĩnh Long	Đối với nội dung Bộ tiêu chí quy định 05 nhóm tiêu chí ứng xử: Đề nghị nghiên cứu các điều 69, 70, 104, 105... của Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2014 để đưa ra các tiêu chí cụ thể để thực hiện và phù hợp luật định.	x		Tiếp thu, sửa trong dự thảo.
	UBND tỉnh Lạng Sơn	Trong dự thảo Bộ tiêu chí chỉ có 05 nội dung về các mối quan hệ trong gia đình (các mối quan hệ giữa con người với con người). Tuy nhiên, trong gia đình còn có các mối quan hệ khác như: trách nhiệm con người với cây trồng, vật nuôi, tài sản vật chất trong gia đình,... cũng cần phải có những ứng xử cho chuẩn mực, đề nghị xem xét thêm nội dung này; Một số câu cần tách thành các gạch đầu dòng để khi đọc tránh sự nhầm lẫn. Đã là Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình thì tất cả mọi thành viên trong gia đình đọc phải hiểu đúng để cùng thực hiện. Lý do: trong gia đình gồm nhiều thế hệ từ trẻ nhỏ đến người già nên nhận thức, mức độ hiểu biết khác nhau.		x	Phạm vi, đối tượng của Bộ tiêu chí áp dụng theo Luật Hôn nhân và gia đình, được quy định trên cơ sở chuẩn mực pháp lý cho cách ứng xử giữa các thành viên gia đình.
1. Tiêu chí ứng xử chung trong gia đình: Tôn trọng, bình đẳng, yêu thương, chia sẻ.					
a) Đối tượng áp dụng: Tất cả thành viên trong gia đình.					

b) Nội dung cụ thể của tiêu chí:	Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh	Đề nghị nghiên cứu bổ sung tiêu chí “Cùng chia sẻ trách nhiệm với công việc của gia đình (việc nhà, nuôi dạy con cái, tài chính của gia đình). Đồng thời đề nghị bổ sung tiêu chí “ <i>Lắng nghe, cùng nhau thảo luận, thống nhất và quyết định những vấn đề chung</i> ” để làm rõ hơn sự bình đẳng, thống nhất đối với việc ra quyết định trong gia đình.		x	Tiêu chí ứng xử chung phải có tính chất bao quát áp dụng đối với tất cả thành viên. Tiêu chí cụ thể này áp dụng cụ thể cho nhóm vợ, chồng ở phần dưới.
- <i>Tôn trọng</i> : Đánh giá đúng mực, coi trọng danh dự, phẩm giá và lợi ích của nhau.	Ủy ban Dân tộc	Đề nghị bổ sung: Tôn trọng, tạo điều kiện cho các thành viên của gia đình trong các hoạt động tín ngưỡng; tôn giáo; phong tục, tập tục gia đình, họ tộc... theo quy định của pháp luật, của gia phong, tập tục của gia đình, họ tộc, dân tộc... được pháp luật cho phép và bảo vệ.	x		Tiếp thu, sửa trong dự thảo.
	Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội	Đề nghị bổ sung thêm tiêu chí “Tôn trọng quan điểm, sự lựa chọn của mỗi thành viên trong gia đình	x		Tiếp thu, sửa trong sự thảo.
	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch - Tỉnh Sơn La	Đề nghị sửa: Đánh giá đúng mực, coi trọng danh dự, phẩm giá và lợi ích của <i>các thành viên trong gia đình</i> .	x		nt
- <i>Bình đẳng</i> : Có nghĩa vụ và quyền ngang nhau về mọi mặt trong gia đình.	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch - Tỉnh Bình Phước	Có nghĩa vụ và quyền ngang nhau...sửa lại thành Có quyền và nghĩa vụ như nhau...		x	Nội dung tiêu chí đã bám sát khái niệm được nêu trong Luật Bình đẳng giới.
- <i>Yêu thương</i> : Có tình cảm gắn bó tha thiết, quan tâm chăm sóc nhau.	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch - Tỉnh Sơn La	Đề nghị sửa: Có tình cảm gắn bó tha thiết, quan tâm chăm sóc <i>các thành viên trong gia đình</i> .	x		Tiếp thu, sửa trong sự thảo.
	UBND Tỉnh Kiên Giang	Đề nghị sửa là “Có tình cảm sâu sắc, gắn bó, quan tâm chăm sóc và cảm thông nhau.	x		Tiếp thu, sửa trong sự thảo.
- <i>Chia sẻ</i> : Cùng nhau vun đắp tình cảm, chia sẻ với nhau vui buồn, khó khăn, hoạn nạn.					
2. Tiêu chí ứng xử vợ chồng: Chung thủy, nghĩa tình.	Văn phòng Chính phủ	Đề nghị xem xét bổ sung thêm nội dung: tôn trọng và bình đẳng trong gia đình.		x	Tiêu chí này đã được nêu trong tiêu chí ứng xử

					chung, trong đó thành viên gia đình là vợ, chồng cũng là đối tượng áp dụng thực hiện. Tại mục này không nhắc lại để đảm bảo tiêu chí đầy đủ, ngắn gọn, dễ hiểu, dễ nhớ.
	Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội	Đề nghị bổ sung tiêu chí: Tôn trọng, bình đẳng			nt
	Sở Văn hóa - Thể thao – TPHCM	Xem xét bổ sung tiêu chí Tôn trọng		x	nt
	Sở Văn hóa và Thể thao TP Hải Phòng	Đề nghị xem xét bổ sung: 2. Tiêu chí ứng xử vợ chồng: Chung thủy, nghĩa tình, tôn trọng.		x	nt
	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch - Tỉnh Hải Dương	Tên tiêu chí: “Tiêu chí ứng xử vợ chồng” đề nghị sửa lại thành “Tiêu chí ứng xử của vợ chồng”.	x		Tiếp thu, sửa trong dự thảo.
a) Đối tượng áp dụng: Vợ chồng được pháp luật công nhận (theo quy định tại khoản 1, Điều 2 và khoản 1, Điều 3 Luật Hôn nhân và gia đình số 52/2014/QH13).	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Hòa Bình	Đề nghị xem lại “Vợ chồng được pháp luật công nhận” vì trong Phạm vi của Bộ tiêu chí được phổ biến và áp dụng với mọi gia đình trên toàn lãnh thổ Việt Nam. Vậy các cặp vợ chồng đồng tính có áp dụng Bộ tiêu chí này không?		x	Khoản 2, Điều 8 Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014 quy định: Nhà nước không thừa nhận hôn nhân giữa những người cùng giới tính.
	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch - tỉnh Đắk Lắk	Đề nghị Ban soạn thảo xem xét điều chỉnh: “theo quy định của Luật Hôn nhân và Gia đình”, không viện dẫn Điều, khoản. Vì việc xác định mối quan hệ vợ chồng hợp pháp không quy định trong một điều khoản cụ thể nào của Luật Hôn nhân và Gia đình mà được thể hiện trong nhiều nội dung của Luật trên.	x		Tiếp thu, sửa trong dự thảo.

b) Nội dung cụ thể của tiêu chí:	Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội	<p>Đề nghị bổ sung, chỉnh sửa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yêu thương, chăm sóc lẫn nhau; - Chia sẻ trách nhiệm trong gia đình; - Tôn trọng danh dự, nhân phẩm, uy tín, tự do tín ngưỡng, tôn giáo của vợ, chồng; - Tạo điều kiện giúp đỡ nhau lựa chọn nghề nghiệp, học tập, nâng cao trình độ, tham gia các hoạt động chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội; - Vợ chồng bình đẳng, cùng nhau thảo luận và quyết định những công việc của gia đình. 	x		nt
	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Bắc Ninh	<p>Đề nghị ban soạn thảo nghiên cứu bổ sung. Một số góp ý bổ sung cụ thể về nội dung tiêu chí ứng xử:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tình cảm vợ chồng trước sau như một, cùng nhau xây dựng hôn nhân bền vững, không vi phạm chế độ hôn nhân một vợ một chồng; - Vợ chồng đồng hành cùng nhau trong suốt cuộc đời, chia sẻ cùng nhau vui/buồn, sướng/khô, cùng nhau vượt qua những thăng trầm của cuộc sống; nỗ lực làm cho mỗi người cảm thấy vui vẻ, hạnh phúc. - Vợ chồng bao dung, độ lượng, quan tâm chăm sóc lẫn nhau, cùng nhau “xây nhà, xây tổ ấm”, duy trì “ngọn lửa tình yêu”, luôn nỗ lực làm cho các mối quan hệ trong gia đình trở lên tốt đẹp hơn; cùng có trách nhiệm trong nuôi dạy con cái, phụng dưỡng bố mẹ, chia sẻ việc nhà, đóng góp tài chính gia đình. 	x		nt
- Vợ chồng có tình cảm trước sau như một, không thay đổi;	Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh	Đề nghị sửa cụm từ “Vợ chồng có tình cảm trước sau như một, không thay đổi” thành “Vợ chồng chung sống chung thủy” để gọn và rõ nghĩa hơn.		x	Chung thủy là tiêu chí, nội hàm của chung thủy là vợ chồng có tình cảm trước sau như một, không thay đổi.

	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Bình Phước	Vợ chồng có tình cảm trước sau như một, không thay đổi sửa lại thành Vợ chồng sống chung thủy tình cảm trước sau như một		x	nt
	Sở Văn hóa và Thể thao TPHCM	Điều chỉnh “khuyến khích vợ chồng có tình cảm trước sau như một, không thay đổi”.		x	Tiêu chí là cần xác định rõ, nếu sửa là khuyến khích thì có thể không thực hiện cũng được, như vậy không đúng yêu cầu đặt ra khi xây dựng Bộ tiêu chí là không trái với quy định pháp luật hiện hành, phù hợp với giá trị văn hóa truyền thống, đạo đức, lối sống của người Việt Nam.
- Chăm sóc nhau; cùng có trách nhiệm trong nuôi dạy con, làm việc nhà, đóng góp tài chính gia đình;	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch - Tỉnh Bình Phước	Chăm sóc nhau; cùng có trách nhiệm trong nuôi dạy con, làm việc nhà...sửa lại thành Chăm sóc nhau; cùng có trách nhiệm trong việc nuôi dạy con, chia sẻ việc nhà...	x		Tiếp thu, sửa trong sự thảo.
	Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch - Tỉnh Ninh Thuận	Bổ sung cụm từ “ <i>giúp đỡ</i> ” sau cụm từ “ <i>chăm sóc</i> ”. Viết lại: Chăm sóc, giúp đỡ nhau.	x		Tiếp thu, sửa trong sự thảo.
	UBND tỉnh Hà Giang	Sửa thành: “Chăm sóc, yêu thương nhau, cùng có trách nhiệm trong nuôi dạy con, làm việc nhà, xây dựng gia đình no ấm, hạnh phúc” bởi tùy hoàn cảnh từng gia đình, không thể yêu cầu cả vợ và chồng cùng đóng góp tài chính.		x	Đặt tiêu chí là để đảm bảo áp dụng với đa số các gia đình.
	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Kiên Giang	Đề nghị sửa là “Vợ chồng có nghĩa vụ thương yêu, tôn trọng, quan tâm, chăm sóc, giúp đỡ nhau; cùng nhau chia sẻ, thực hiện các công việc trong gia đình”.	x		Tiếp thu, đã sửa trong dự thảo.
	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch	Đề nghị nghiên cứu bổ sung cụm từ “chăm sóc” vào trước “nuôi dạy con” và sau cụm từ “chăm	x		Cơ bản tiếp thu, sửa trong dự thảo.

	tỉnh Thanh Hóa	sóc nhau”, đề nghị bổ sung thêm cụm từ “tôn trọng nhau”. Chính sửa thành: “- Chăm sóc nhau, tôn trọng nhau; cùng có trách nhiệm trong chăm sóc, nuôi dạy con, làm việc nhà, đóng góp tài chính gia đình”.			
	Ủy ban nhân dân tỉnh Vĩnh Long	Đề nghị nghiên cứu điều chỉnh lại là vợ chồng có nghĩa vụ thương yêu, chung thủy, tôn trọng, quan tâm, chăm sóc, giúp đỡ nhau; cùng nhau chia sẻ thực hiện các công việc trong gia đình (phù hợp theo khoản 1, điều 19 của Luật Hôn nhân gia đình năm 2014)	x		nt
- Lắng nghe, cùng nhau thảo luận những vấn đề chung, hòa nhã với nhau.	Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh	Đề nghị bổ sung tiêu chí “Lắng nghe, cùng nhau thảo luận, thống nhất và quyết định những vấn đề chung” để làm rõ hơn sự bình đẳng, thống nhất đối với việc ra quyết định trong gia đình.	x		nt
	Ủy ban Dân tộc	Nên bổ sung: Cùng nhau vun đắp tình cảm, chia sẻ và hỗ trợ với nhau vui buồn, khó khăn, hoạn nạn.		x	Không lặp lại tiêu chí đã nêu tại tiêu chí ứng xử chung.
	Sở Văn hóa và Thể thao TP Hải Phòng	Đề nghị xem xét chỉnh sửa: Lắng nghe, cùng nhau thảo luận những vấn đề chung, tôn trọng nhau.	x		Cơ bản tiếp thu, sửa trong dự thảo.
	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch - Tỉnh Sơn La	Đề nghị xem xét chỉnh sửa: 2 - Lắng nghe, cùng thảo luận, quyết định những vấn đề chung, hòa nhã trong ứng xử.	x		nt
	UBND tỉnh Bình Dương	Đề nghị bổ sung, sửa là: Lắng nghe, cùng nhau thảo luận những vấn đề chung, hòa nhã với nhau, quan tâm và tôn trọng nhau..	x		nt
3. Tiêu chí ứng xử của cha mẹ với con, ông bà với cháu: <i>Giương mẫu, yêu thương.</i>	Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội	Đề nghị bổ sung cụm từ: Bao dung		x	Trong yêu thương đã hàm nghĩa bao dung. Không tiếp thu để đảm bảo tiêu chí ngắn gọn, dễ hiểu, dễ nhớ.

<p>a) Đối tượng áp dụng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cha mẹ bao gồm: Cha mẹ đẻ, cha mẹ nuôi, cha dượng, mẹ kế, cha mẹ vợ, cha mẹ chồng; - Ông bà gồm: Ông bà nội, ông bà ngoại. 					
<p>b) Nội dung tiêu chí ứng xử cụ thể:</p>	<p>Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội</p>	<p>Đề nghị bổ sung nội dung liên quan theo điều 75, Luật Trẻ em:</p> <p>Cha mẹ và các thành viên trong gia đình có trách nhiệm sau đây:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tôn trọng, lắng nghe, xem xét, phản hồi, giải thích ý kiến, nguyện vọng của trẻ em phù hợp với độ tuổi, sự phát triển của trẻ em và Điều kiện, hoàn cảnh của gia đình. 2. Tạo Điều kiện, hướng dẫn trẻ em tiếp cận các nguồn thông tin an toàn, phù hợp với độ tuổi, giới tính và sự phát triển toàn diện của trẻ em. 3. Tạo Điều kiện để trẻ em được bày tỏ ý kiến, nguyện vọng đối với những quyết định, vấn đề của gia đình liên quan đến trẻ em. 4. Không cản trở trẻ em tham gia các hoạt động xã hội phù hợp, trừ trường hợp vì lợi ích tốt nhất của trẻ em. 		x	<p>Đối tượng áp dụng của Bộ tiêu chí là các thành viên gia đình nói chung và các thành viên trong các mối quan hệ ứng xử cụ thể.</p> <p>Bộ tiêu chí ứng xử không áp dụng với đối tượng thành viên gia đình theo độ tuổi vì trách nhiệm đối với trẻ em, với người cao tuổi, người khuyết tật trong gia đình đã được quy định chi tiết tại các Luật hiện hành.</p>
	<p>Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Bắc Ninh</p>	<p>Đề nghị ban soạn thảo nghiên cứu bổ sung. Một số góp ý bổ sung cụ thể về nội dung tiêu chí ứng xử:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cha mẹ, ông bà mẫu mực, làm gương tốt về đạo đức, nhân cách cho con, cháu; là người trao truyền các giá trị truyền thống tốt đẹp, kinh nghiệm sống, nền nếp, gia phong cho con cháu; - Cha mẹ, ông bà nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục để con, cháu phát triển lành mạnh về thể chất, trí tuệ, đạo đức, trở thành người con, người cháu hiếu thảo của gia đình, công dân có ích cho 	x		<p>Cơ bản tiếp thu, sửa trong dự thảo.</p>

		xã hội - Cha mẹ, ông bà thương yêu, lắng nghe, tôn trọng, động viên, khích lệ con cháu tham gia phát biểu, hướng dẫn con cháu học cách giải quyết những vấn đề liên quan đến bản thân và việc chung của gia đình.			
- Cha mẹ, ông bà làm gương tốt cho con, cháu trong cử chỉ, hành động, lời nói;	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Bình Phước	Cha mẹ, ông bà làm gương tốt cho con, cháu trong cử chỉ, hành động, lời nói sửa lại thành Cha mẹ, ông bà là tấm gương cho con, cháu trong những cử chỉ, hành động và lời nói.	x		Cơ bản tiếp thu, sửa trong dự thảo.
	Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch tỉnh Ninh Thuận	Thay cụm “ <i>làm gương tốt</i> ” sau cụm từ “Cha mẹ, ông bà” thành cụm từ “ <i>sống mẫu mực và nêu gương tốt</i> ”.	x		Cơ bản tiếp thu, sửa trong dự thảo.
	Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch tỉnh Thanh Hóa	Đề nghị nghiên cứu bổ sung cụm từ “ <i>đối xử công bằng</i> ” sau cụm từ “ <i>lời nói</i> ”. Chính sửa thành: “- Cha mẹ, ông bà làm gương tốt cho con, cháu trong cử chỉ, hành động, lời nói; <i>đối xử công bằng</i> ”.	x		Cơ bản tiếp thu, sửa trong dự thảo.
- Quan tâm, chăm sóc con cháu khi con cháu còn nhỏ; trao truyền các giá trị truyền thống, kinh nghiệm sống cho con cháu; giáo dục, động viên con cháu giữ gìn nề nếp, gia phong; có tình cảm gắn bó tha thiết.	Ủy ban Dân tộc	Đề nghị bổ sung: Quan tâm, chăm sóc con cháu khi con cháu còn nhỏ ; trao truyền các giá trị truyền thống, kinh nghiệm sống cho con cháu; giáo dục, động viên con cháu giữ gìn nề nếp, gia phong; có tình cảm gắn bó tha thiết và tôn trọng lẫn nhau.	x		Cơ bản tiếp thu, sửa trong dự thảo.
	Văn phòng Chính phủ	đề nghị xem xét việc đặt thêm trách nhiệm đối với ông, bà phải “ <i>chăm sóc cháu khi cháu còn nhỏ</i> ”, vì việc này là trách nhiệm của cha, mẹ.		x	Trong thực tế, có gia đình cháu còn nhỏ đã mất cha, mẹ hoặc cha, mẹ không có khả năng nuôi dưỡng, chăm sóc và phải nhờ cậy ông bà. Tiêu chí không mang tính quy phạm, gắn trách nhiệm ông bà mà có tính mở

					nhằm phù hợp với truyền thống, đạo lý, giá trị văn hóa gia đình Việt Nam.
	Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội	Nội dung “Quan tâm, chăm sóc con cháu khi con cháu còn nhỏ” chỉ nên gắn trách nhiệm với cha mẹ, không nên gắn trách nhiệm với ông bà.		x	nt
	Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh	Đề nghị bổ sung và điều chỉnh thành “giáo dục con cháu về đạo đức, lối sống văn hóa, ý thức công dân, giữ gìn nề nếp, gia phong” vì một trong những chức năng quan trọng của gia đình là giáo dục, hình thành nhân cách và phát triển con người toàn diện, vì vậy, cần chú ý giáo dục cả về đạo đức, lối sống, nhân cách, ý thức chấp hành pháp luật... chứ không đơn thuần là gìn giữ lối sống, nề nếp riêng của mỗi gia đình	x		Tiếp thu, sửa trong dự thảo.
	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch - Tỉnh Hải Dương	Đề nghị chỉnh sửa lại thành: “quan tâm, chăm sóc, nuôi dạy con, cháu.... gắn bó tha thiết”.	x		nt
	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Đắk Lắk	Đề nghị xem xét điều chỉnh thành: “ <i>Quan tâm, chăm sóc con cháu khi con cháu còn nhỏ; trao truyền các giá trị truyền thống, kinh nghiệm sống cho con cháu; giáo dục, động viên con cháu giữ gìn nề nếp, gia phong tốt đẹp của gia đình; có tình cảm gắn bó gần gũi với con cháu</i> ”	x		nt
	Sở Văn hoá và Thể thao tỉnh Ninh Bình	Sửa thành “ Quan tâm, dạy dỗ, chăm sóc, hỗ trợ con cháu...”, bỏ ý “có tình cảm gắn bó tha thiết”.	x		nt
	Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch tỉnh Bắc Kạn	Đề xuất xem xét, chỉnh sửa: “ <i>Quan tâm, chăm sóc con cháu khi con cháu còn nhỏ; trao truyền các giá trị truyền thống, kinh nghiệm sống cho con cháu; giáo dục, động viên con cháu giữ gìn nề nếp, gia phong tốt đẹp của gia đình; có tình cảm gắn bó gần gũi với con cháu</i> ”.	x		nt

4. Tiêu chí ứng xử của con với cha mẹ, cháu với ông bà: <i>Hiếu thảo, lễ phép.</i>					
a) Đối tượng áp dụng: - Con bao gồm: con đẻ, con nuôi, con riêng của vợ hoặc chồng, con dâu, con rể. - Cháu bao gồm: cháu nội, cháu ngoại.	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Thanh Hóa	Về đối tượng áp dụng đề nghị nghiên cứu bổ sung “cháu nuôi”.	x		nt
b) Nội dung tiêu chí ứng xử cụ thể:	Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội	Đề nghị bổ sung tiêu chí của con, cháu với ông bà, cha mẹ: Điều 37. Bốn phạm của trẻ em đối với gia đình 1. Kính trọng, lễ phép, hiếu thảo với ông bà, cha mẹ; yêu thương, quan tâm, chia sẻ tình cảm, nguyện vọng với cha mẹ và các thành viên trong gia đình, dòng họ. 2. Học tập, rèn luyện, giữ gìn nề nếp gia đình, phụ giúp cha mẹ và các thành viên trong gia đình những công việc phù hợp với độ tuổi, giới tính và sự phát triển của trẻ em.	x		Tiếp thu, sửa trong sự thảo.
- Con, cháu có lời nói, cử chỉ, hành động thể hiện sự kính trọng, biết ơn, giúp đỡ cha mẹ, ông bà;	Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh	Đề nghị bổ sung tiêu chí “Giúp đỡ cha mẹ, ông bà trong những công việc chung của gia đình”.	x		Tiếp thu, sửa trong sự thảo.
	Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch - Tỉnh Ninh Thuận	Bổ sung cụm từ “ <i>giữ gìn danh dự, truyền thống tốt đẹp của gia đình</i> ” sau cụm từ “ <i>giúp đỡ cha mẹ, ông bà</i> ”.	x		nt
- Thăm hỏi, chăm sóc động viên, nuôi dưỡng cha mẹ, ông bà khi cha mẹ, ông bà ốm đau, già yếu.	Ủy ban dân tộc	Bổ sung nội dung: Thăm hỏi, chăm sóc động viên, nuôi dưỡng cha mẹ, ông bà khi cha mẹ, ông bà ốm đau, già yếu và gặp khó khăn trong cuộc sống.	x		nt
	Văn phòng Chính phủ	Đề nghị sửa là “Thường xuyên thăm hỏi, chăm sóc, động viên, nuôi dưỡng cha mẹ, ông bà, nhất	x		nt

		là khi cha, mẹ, ông bà ốm đau, già yếu”.			
	Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh	Đề nghị bổ sung từ “khi cha mẹ, ông bà ốm đau, già yếu” trong tiêu chí “Thăm hỏi, chăm sóc động viên, nuôi dưỡng cha mẹ, ông bà khi cha mẹ, ông bà ốm đau, già yếu” vì đây là trách nhiệm chung của con cháu, và phải thực hiện thường xuyên.		x	Bảo lưu. Cần đặt cụ thể trong tiêu chí để xác định rõ việc ứng xử của con cháu đối với cha, mẹ, ông, bà.
	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Thanh Hóa	Bổ sung cụm từ “quan tâm” sửa là: “Thăm hỏi, quan tâm, chăm sóc động viên, nuôi dưỡng cha mẹ, ông bà khi cha mẹ, ông bà ốm đau, già yếu”.		x	Dự thảo đã bao hàm nghĩa “quan tâm”. Tiêu chí đảm bảo càng ngắn gọn không trùng nghĩa thì càng dễ hiểu, dễ nhớ.
5. Tiêu chí ứng xử của anh, chị, em: Hòa thuận, chia sẻ.	Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội	Đề nghị bổ sung tiêu chí: <i>Thương yêu</i> trước <i>Hòa thuận, chia sẻ</i>		x	Đã đặt trong tiêu chí ứng xử chung, không lặp lại tại tiêu chí này.
<i>a) Đối tượng áp dụng:</i> - Anh, chị, em cùng cha mẹ; anh, chị, em cùng cha khác mẹ; anh, chị, em cùng mẹ khác cha. - Anh rể, em rể, chị dâu, em dâu của người cùng cha mẹ hoặc cùng cha khác mẹ, cùng mẹ khác cha.	Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh	Đề nghị bổ sung đối tượng anh chị em họ (con bác, cô, chú, cậu dì ruột) sống chung gia đình để đảm bảo tính bao quát, vì thực tế hiện nay nhiều gia đình đa thế hệ sống chung một nhà.	x		Tiếp thu, đã sửa trong dự thảo.
	Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội	Đề nghị bổ sung “anh, chị, em nuôi”	x		Tiếp thu, sửa trong sự thảo.
	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Thanh Hóa	Đề nghị nghiên cứu bổ sung “anh/chị/em nuôi”. Chính sửa thành: “- Anh, chị, em cùng cha mẹ; anh, chị, em cùng cha khác mẹ; anh, chị, em cùng mẹ khác cha; anh, chị, em nuôi”.	x		Tiếp thu, sửa trong sự thảo.
<i>b) Nội dung tiêu chí ứng xử cụ thể:</i>	Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh	Đề nghị bổ sung tiêu chí “Giúp đỡ và chia sẻ trong những công việc chung của gia đình”	x		Tiếp thu, sửa trong sự thảo.
- Anh, chị, em tôn trọng, bảo nhau	Sở Văn hóa, Thể	đề nghị chỉnh sửa lại thành: “Anh, chị, em tôn		x	Bộ tiêu chí đã bao hàm

điều hay, lẽ phải	thao và Du lịch tỉnh Hải Dương	trọng, nhường nhịn, bảo ban nhau điều hay, lẽ phải”.			nội dung này.
	UBND tỉnh Bình Dương	Đề nghị bổ sung: ...đoàn kết, yêu thương nhau.		x	Hòa thuận là tiêu chí cơ bản đồng nghĩa với đoàn kết. Yêu thương đã được nêu tại tiêu chí ứng xử chung.
- Anh chị bao dung đối với em, em kính trọng anh chị;					
- Cùng chia sẻ với nhau tình cảm hoặc vật chất lúc vui buồn, giúp đỡ nhau lúc khó khăn, hoạn nạn.	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Đắk Lắk	Đề nghị Ban soạn thảo xem xét điều chỉnh “ <i>Cùng chia sẻ với nhau tình cảm hoặc vật chất lúc vui buồn, giúp đỡ nhau lúc khó khăn, hoạn nạn</i> ” thành câu sát nghĩa hơn “ <i>Cùng chia sẻ với nhau tình cảm lúc vui buồn hoặc giúp đỡ nhau về vật chất lúc khó khăn, hoạn nạn</i> ”.	x		Đã sửa câu từ rõ nghĩa trong dự thảo.
	Sở Văn hóa và Thể thao tỉnh Ninh Bình	Sửa thành: “Cùng nhau chia sẻ niềm vui, nỗi buồn trong cuộc sống, động viên tinh thần, giúp đỡ về vật chất lúc khó khăn, hoạn nạn.”	x		nt
	Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Bắc Kạn	Xem xét điều chỉnh như sau: “ <i>Cùng chia sẻ với nhau tình cảm lúc vui buồn hoặc giúp đỡ nhau về vật chất lúc khó khăn, hoạn nạn</i> ”.	x		nt

./.